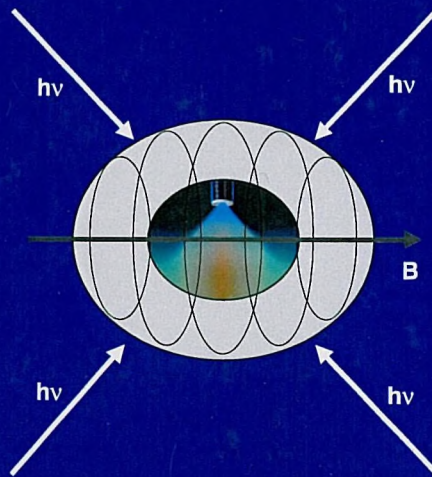

Pola magnetyczne i światło w medycynie i fizjoterapii

pod redakcją

Aleksandra Sieronia
i Grzegorza Cieślara

α -medica press

Copyright © 2013 by α -medica press
All rights reserved
Wszystkie prawa zastrzeżone
ISBN 978-83-7522-100-8

Wszelkie uwagi prosimy kierować pod adresem:
poczta@alfamedica.pl
www.alfamedica.pl

Książka rekomendowana przez:

*Zespół ds. Zastosowań Pól Elektromagnetycznych i Laserów w Medycynie
Komitetu Fizyki Medycznej, Radiobiologii i Diagnostyki Obrazowej
Polskiej Akademii Nauk*

*Komitet Narodowy ds. Współpracy z Międzynarodową Unią Nauk o Radiu (URSI)
Polskiej Akademii Nauk*

*Polski Komitet SEP ds. Zastosowań Pola Elektromagnetycznego w Medycynie
Sekcję Zastosowania Laserów i Pola Magnetycznego w Medycynie
Polskiego Towarzystwa Lekarskiego*

Uwaga:

Ciągle wprowadza się modyfikacje dawkowania poszczególnych leków i zabiegów oraz opisuje nowo dostrzeżone działania uboczne. Wydawca nie może wziąć odpowiedzialności, bezpośredniej ani pośredniej, za prawidłowość cytowanych w tej książce dawek leków i zabiegów. Zobowiązujemy zatem Czytelnika, by przed zastosowaniem jakiegokolwiek leku lub zabiegu zalecanego w niniejszej książce, zapoznał się najpierw z drukowanymi informacjami, jakie załącza do leku lub urządzenia producent.

Spis treści

Słowo wstępne (A. Krawczyk)	9
Przedmowa (A. Sieroń)	11
I. Zmienne pola magnetyczne – magnetoterapia i magnetostymulacja	
<i>Magnetoterapia</i>	
1. Podstawy teoretyczne	17
Podstawowe wielkości charakteryzujące pole magnetyczne	17
Właściwości magnetyczne substancji	25
Podstawy oddziaływania zewnętrznych pól magnetycznych na organizmy żywe	26
<i>Fizyczne mechanizmy oddziaływania</i>	26
<i>Biofizyczne mechanizmy oddziaływania</i>	27
2. Efekty biologiczne	32
Modyfikacja transmisji sygnału komórkowego	32
Działanie na strukturę błon biologicznych i procesy transportu jonów	33
Działanie na procesy replikacji i transkrypcji kwasów nukleinowych oraz syntezy białek	34
Działanie na procesy proliferacji komórkowej	36
Działanie na wolne rodniki tlenowe i procesy apoptozy komórkowej	36
Działanie regeneracyjne	39
Działanie osteogenetyczne	42
Działanie przeciwwzapalne i analgetyczne	44
Wpływ na układ krążenia	49
Wpływ na układ nerwowy	51
Wpływ na procesy metaboliczne	57
Wpływ układ hormonalny	65
Wpływ na układ krwiotwórczy i immunologiczny	67
3. Zastosowania kliniczne	84
Choroby narządu ruchu	84
Choroby układu nerwowego	93
Choroby narządu wzroku	103
Choroby górnych dróg oddechowych i słuchu	106
Choroby płuc	107
Choroby układu krążenia	108
Choroby przewodu pokarmowego	112
Choroby żeńskich narządów płciowych	114
Choroby skóry i tkanek miękkich	115
Przeciwwskazania do stosowania magnetoterapii	118

Magnetostymulacja

1. Podstawy teoretyczne	141
Mechanizm biologicznego oddziaływania zmiennych pól magnetycznych stosowanych w magnetostymulacji	142
Aparatura stosowana w magnetostymulacji	144
2. Efekty biologiczne	152
Modele tkankowe	152
Wpływ na przeżywalność i błony komórkowe	152
Wpływ na aktywność enzymatyczną	155
Wpływ na procesy regeneracyjne	156
Wpływ na procesy genetyczne	156
Wpływ na procesy apoptozy	158
Wpływ na uwalnianie wolnych rodników tlenowych i azotynowych	159
Wpływ na procesy onkogenezy	160
Wpływ na układ hormonalny, nerwowy i sercowo-naczyniowy	163
Wpływ na układ odpornościowy	166
3. Zastosowania kliniczne	173
Choroby układu nerwowego	173
Zespoły depresyjne	179
Zespoły bólowe o różnej etiologii	180
Nadciśnienie tętnicze	185
Owrzodzenia skóry	186
Działania uboczne i przeciwwskazania do stosowania magnetostymulacji ...	190
Przeznaczszkowa stymulacja magnetyczna	190

II. Niskoenergetyczne promieniowanie świetlne

1. Podstawy teoretyczne	199
Zasada działania lasera	199
Właściwości promieniowania laserowego	201
Właściwości optyczne tkanek	203
Podział laserów stosowanych w medycynie	205
Typy laserów używanych w dyscyplinach zabiegowych	206
Typy laserów używanych w terapii fotodynamicznej	207
Typy laserów niskoenergetycznych używanych w biostymulacji	208
2. Efekty biologiczne	209
Oddziaływanie promieniowania laserów wysokoenergetycznych	209
Typy oddziaływań z tkanką w zależności od gęstości mocy promieniowania i modulacji pracy lasera	210
Oddziaływanie promieniowania laserów średnioenergetycznych	212
Oddziaływanie promieniowania laserów niskoenergetycznych (efekty fotobiologiczne)	214

Działanie na procesy syntezy kwasów nukleinowych i procesy proliferacji komórkowej	217
Działanie na błony biologiczne	220
Działanie regeneracyjne	220
Działanie osteogenetyczne	224
Działanie na układ hormonalny	225
Działanie analgetyczne	226
Działanie na układ nerwowy	227
Działanie na układ krążenia	230
Działanie na układ krwiotwórczy i immunologiczny	230
Działanie na proces hemostazy i właściwości reologiczne krwi	232
Działanie na procesy oddychania komórkowego	233
Działanie na aktywność enzymów i procesy metaboliczne	233
Laseroterapia niskoenergetyczna a ultrasłaba emisja fotonowa z układów żywych	238
3. Zastosowania kliniczne	249
Określanie parametrów energetycznych promieniowania laserowego stosowanego w warunkach klinicznych	249
Techniki naświetlania	251
Choroby narządu ruchu	253
Choroby układu nerwowego	261
Choroby skóry	262
Choroby naczyń żylnych i limfatycznych	265
Choroby układu krążenia	268
Choroby przewodu pokarmowego	274
Choroby narządu wzroku	275
Choroby żeńskich narządów płciowych	275
Przeciwwskazania do stosowania niskoenergetycznego promieniowania świetlnego	280
III. Światło spolaryzowane	
1. Podstawy teoretyczne i efekty biologiczne	291
2. Zastosowania kliniczne	295
Wskazania do terapii z użyciem światła spolaryzowanego	295
Przeciwwskazania do terapii światłem spolaryzowanym	296
Metodyka zabiegów w poszczególnych jednostkach chorobowych	297
Mechanizm działania światła spolaryzowanego na organizm i przykłady zastosowań klinicznych	298
IV. Łączne stosowanie pól magnetycznych i światła	
1. Podstawy teoretyczne i efekty biologiczne	305
Aparatura do łącznego stosowania zmiennych pól magnetycznych i promieniowania świetlnego	307

2. Zastosowania kliniczne	312
Choroby narządu ruchu	312
Choroby układu krążenia	316
Stany po udarach mózgowych	316
Choroby układu oddechowego	317
Choroby skóry	317
Choroby żeńskich narządów płciowych	318
Przeciwwskazania do zabiegów magnetolaseroterapii i magnetoledoterapii ...	319
V. Diagnostyka fotodynamiczna	
1. Podstawy teoretyczne	323
2. Zastosowania kliniczne	333
Choroby skóry	333
Stany przednowotworowe oraz nowotwory głowy i szyi	334
Stany przednowotworowe i nowotwory dróg oddechowych	336
Choroby przewodu pokarmowego	338
Choroby ośrodkowego układu nerwowego	341
Choroby układu krążenia	342
Choroby układu moczowego	342
Choroby żeńskich narządów płciowych	343
VI. Terapia fotodynamiczna	
1. Podstawy teoretyczne i doświadczalne	353
Bezpośredni wpływ terapii fotodynamicznej na komórki nowotworowe ...	355
Wpływ terapii fotodynamicznej na procesy prooksydacyjno-antyoksydacyjne	357
Wpływ terapii fotodynamicznej na indukcję odpowiedzi immunologicznej ...	359
Wpływ terapii fotodynamicznej na naczynia krwionośne	360
2. Zastosowania kliniczne	363
Metodyka terapii fotodynamicznej	363
<i>Fotouczulacze stosowane w terapii fotodynamicznej</i>	363
<i>Aparatura stosowana w terapii fotodynamicznej</i>	363
<i>Procedura wykonywania zabiegów terapii fotodynamicznej</i>	366
Choroby skóry	368
Choroby układu ruchu	387
Choroby jamy ustnej	391
Nowotwory głowy i szyi	395
Choroby układu oddechowego	407
Choroby układu pokarmowego	413
Choroby ośrodkowego układu nerwowego	422
Choroby narządu wzroku	424
Choroby układu krążenia	426
Choroby układu moczowego	427
Choroby żeńskich narządów płciowych	437
Zakażenia	443
Indeks	467